

SZKOLENIE WSTĘPNE INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY

Blacharz samochodowy
Mechanik samochodowy

e-book

**Szkolenie wstępne
Instruktaż stanowiskowy**

BLACHARZ SAMOCHODOWY MECHANIK SAMOCHODOWY

pod red. Bogdana Rączkowskiego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r.
w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
(Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

e-book

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Instruktaż stanowiskowy – zasady ogólne	5
Ramowy program instruktazu stanowiskowego	8
Szczegółowy program szkolenia	9
Szczegółowy program szkolenia na stanowisku pracy blacharz samochodowy, mechanik samochodowy	
Wymagania szczegółowe dotyczące warunków pracy i zasady bezpiecznej pracy	14
Zagrożenia na stanowisku pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami. Sprzęt ochrony osobistej	24
Zasady bezpiecznej pracy na stanowisku blacharz samochodowy, mechanik samochodowy	27
Przepisy prawne	35
Polskie Normy	36

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

WPROWADZENIE

Podstawę prawną szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi art. 237³ k.p. i wydane na podstawie art. 237⁵ k.p. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

Instruktaż stanowiskowy jest częścią szkolenia wstępnego (poprzedza go instruktaż ogólny), a zatem pracownik, uczeń lub praktykant muszą go odbyć przed dopuszczeniem do pracy na danym stanowisku.

Cel, zakres i ilość godzin szkolenia zostały określone w programie ramowym w rozporządzeniu. Zgodnie z nowymi zasadami szkoleń na instruktaż stanowiskowy pracowników administracyjno-biurowych narażonych na działania czynników uciążliwych należy przeznaczyć minimum 2 godziny (w programie prezentowanym w opracowaniu nie wyodrębniamy tej zmiany, ponieważ w niniejszym zbiorze nie występują stanowiska administracyjno-biurowe).

Na poszczególnych stanowiskach należy obowiązkowo opanować szczegółowe programy instruktażu.

W zalecanym dla szkoleń opracowaniu przedstawiamy wzorcowy program szczegółowy dla stanowiska pracy **mechanik samochodowy/blacharz samochodowy**. Dokładnie omawiamy ogólne wymagania dla tego stanowiska, typowe zagrożenia i zasady bezpiecznej pracy oraz ochrony przed zagrożeniami.

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE WARUNKÓW PRACY I ZASADY BEZPIECZNEJ PRACY

Pomieszczenie pracy

- **Wysokość pomieszczeń pracy:**
 - wysokość pomieszczeń warsztatowych i pomieszczeń do przeglądów technicznych dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony:
 - **3,3 m** – w przypadku wyposażenia pomieszczenia w kanał przeglądowy;
 - **4,6 m** – w miejscu wyposażonym w urządzenie do podnoszenia całego pojazdu;
 - wysokość pomieszczeń warsztatowych i pomieszczeń do przeglądów technicznych dla pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony:
 - **3,3 m** – w przypadku wyposażenia pomieszczenia w kanał przeglądowy;
 - **5,7 m** – w miejscu wyposażonym w urządzenie do podnoszenia całego pojazdu;
 - wysokość pomieszczeń warsztatowych, w których prowadzi się prace spawalnicze – minimum **3,75 m**;
- **Podłoga** równa, nieśliska, łatwo zmywalna, odporna na uszkodzenia mechaniczne oraz niepyląca, o spadku w kierunku krtek ściekowych.
- **Kubatura** – minimum 13 m^3 wolnej objętości pomieszczenia na jednego pracownika.
- **Powierzchnia robocza** – minimum 2 m^2 wolnej powierzchni podłogi (niezajętej przez urządzenia techniczne, sprzęt itp.) na jednego pracownika.
- **Drogi transportowe** – w warsztacie powinny być zachowane szerokości:
 $b = a + 30 \text{ cm}$ dla ruchu pieszego jednokierunkowego,
 $b = 2a + 60 \text{ cm}$ dla ruchu pieszego dwukierunkowego,
gdzie:
 a – szerokość ładunku niesionego przez pieszego,
 b – szerokość drogi transportowej,
(szerokość drogi transportowej nie może być mniejsza niż 120 cm).

Szerokości dróg transportowych, wykorzystywanych do transportu elementów bezsilnikowymi i silnikowymi środkami transportu, powinny być zgodne z Polską Normą.

Przeznaczenie drogi		Minimalna szerokość drogi [cm]	
		dla bezsilnikowych środków transportowych	dla silnikowych środków transportowych
Ruch jednokierunkowy	tylko dla środków transportowych	$b = a + 60 \text{ cm}$	$b = a + 60 \text{ cm}$
	dla środków transportowych i ruchu pieszego	$b = a + 90 \text{ cm}$	$b = a + 100 \text{ cm}$
	tylko dla środków transportowych	$b = 2a + 90 \text{ cm}$	$b = 2a + 90 \text{ cm}$
Ruch dwukierunkowy	dla środków transportowych i ruchu pieszego	$b = 2a + 180 \text{ cm}$	$b = 2a + 200 \text{ cm}$

przy czym: a – szerokość środka transportu (wózka),
 b – szerokość drogi transportowej (nie mniejsza niż 120 cm).

UWAGA! Granice dróg transportowych powinny być oznaczone na podłodze w sposób trwały (np. pasy pomalowane żółtą farbą).

- Niedopuszczalne jest stosowanie progów między pomieszczeniami pracy.
- Nawierzchnia placów komunikacyjnych i roboczych przed warsztatem samochodowym powinna być utwardzona, gładka i nieuszkodzona.
- **Ściany**
 Ściany powinny być łatwo zmywalne do wysokości minimum 1,8 m.
- **Oświetlenie:**
 - **naturalne** – dzienne, najlepiej górne; w przypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1 : 8 (to znaczy 1 m² okna na 8 m² podłogi),

– **sztuczne** – (elektryczne)

dla pomieszczeń wewnątrz

– powinno zapewnić równomierne oświetlenie o odpowiednim natężeniu, zarówno ze względu na higienę wzroku, jak i jakość i ilość wykonywanej pracy. Dlatego oprócz oświetlenia ogólnego należy stosować oświetlenie miejscowe zapewniające odpowiednie oświetlenie powierzchni pracy ze szczególnym uwzględnieniem kanałów przeglądowych.

Niektóre wymagania dotyczące natężenia oświetlenia w budynku są następujące:

- strefy komunikacji i korytarze – 100 lx,
- schody – 150 lx,
- pomieszczenia higienicznosanitarne – 200 lx,
- składy i magazyny – 100 lx,
- praca przy nadwoziu, montaż – 500 lx,
- spawanie – 300 lx,
- roboty blacharskie – 300 lx,
- montaż zgrubny – 200 lx,
- montaż średni – 300 lx,
- montaż dokładny – 500 lx.

w miejscach pracy na zewnątrz

Niektóre wymagania dotyczące natężenia oświetlenia miejsc pracy na zewnątrz:

- drogi wyłącznie dla pieszych – 5 lx,
- strefy ruchu dla wolno poruszających się pojazdów, np. samochody ciężarowe – 10 lx,
- przejścia dla pieszych – 50 lx,
- parkingi przy stacjach obsługi samochodów – 5 lx.

Punkty świetlne powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały odczytanie tablic i znaków ostrzegawczych oraz znaków sygnalizacji ruchu.

- **Wentylacja** – naturalna lub mechaniczna albo łącznie jedna i druga w zależności od potrzeb; w przypadku emisji do pomieszczenia dużej ilości pyłów, gazów itp. należy stosować wentylację miejscową – odciągi. Przy pracy silnika wymagane indywidualne wyciągi spalin.